

## LAKIALOITE 91/2003 vp

### Laki tieliikennelain muuttamisesta

#### *Eduskunnalle*

#### ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoite on rinnakkaislakialoite hallituksen esitykselle HE 29/2003 vp tieliikennelain muuttamisesta. Hallitus esittää muutoksia tieliikennelain kuljettajan ajoterveyden seurantaa koskeviin säännöksiin. Säännösehdotukset ovat tarpeellisia, mutta eivät yksinomaan riittäviä liikenneturvallisuuden kannalta. Voimassa olevan tieliikennelain 72 §:n 3 momentin mukaan linja-auton ja raskaan ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeus päättyy aina ajo-oikeuden haltijan täyttäes-

sä 70 vuotta. Hallituksen esityksessä ei esitetä muutosta linja-auton ja raskaan ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeuden päättymisikään. Tässä lakialoitteessa esitetään ikärajan alentamista 65 vuoteen ja sitä, että työeläkelakien tai kansaneläkelain mukaiselle täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle jäädessä henkilön ajo-oikeus ajaa linja-autoa tai raskasta ajoneuvoyhdistelmää päättyisi. Muilta osin hallituksen esitykseen ei esitetä muutoksia.

#### PERUSTELUT

Liikenneturvallisuuteen vaikuttaa monta osatekijää, joista suurimpana varmasti on ajoneuvon kuljettajan terveys ja työkyky. Ammattimaisessa liikenteessä kuljettajalle asetetaan erityisiä vaatimuksia terveyden ja työkyvyn suhteen. Kuljettajan terveys onkin vaativassa ammatissa toimivalle erittäin tärkeä, ja sen heikkeneminen iän myötä vaikuttaa oleellisesti kykyyn huomioida ja tehdä nopeita päätöksiä liikenteessä. Viime vuosina kuljetusalalle on yhä enemmän tullut erilaisiin keikkatöihin eläkkeelle siirtyneitä henkilöitä. Eläkeläiskuljettajille on sattunut vakavia ihmishenkiä vaatineita onnettomuuksia, kuten muutama vuosi sitten Heinolassa busiturmassa sekä tänä kesänä Lahdessa tapahtuneessa onnettomuudessa.

Liikenneturvallisuuden kannalta on perusteltua, että hallituksen esityksessä ehdotettujen muutosten lisäksi kuorma-auton ja raskaan ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeus päättyy nykyisen 70 ikävuoden sijaan 65-vuotiaana. Lisäksi olisi syytä yksinkertaistaa järjestelmää myös siltä osin, että henkilön jäädessä työeläkelakien tai kansaneläkelakien mukaiselle täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle, hänen ajo-oikeutensa ajaa linja-autoa tai raskasta ajoneuvoyhdistelmää päättyisi. Lakimuutokset vähentäisivät tehokkaasti ja tasapuolisesti koko maassa niitä riskejä, joita syntyy linja-auto- ja rekka-autoliikenteessä keikkailevien eläkeläiskuljettajien terveyden ja toimintakyvyn heikkenemisestä. Samalla vähennettäisiin lääkäreiden todistusten kirjoitta-

mistaakkaa, mikä on hallitusohjelmassakin todettu tärkeäksi päämääräksi. Myös poliisien hallinnollinen valvontatyö helpottuisi ja jättäisi voimavaroja muihin poliisien tärkeisiin tehtäviin. Ajo-oikeutta koskevien yksiselitteisten lainkohtien lisääminen parantaisi oikeusturvaa ja kansalaisten yhdenvertaista kohtelua ajo-oikeuskysymyksissä.

Eläkeläisten toimiminen kuljettajana tietää usein myös astumista ns. harmaan talouden alueelle.

Kun ammattimaisesti moottoriajoneuvoa ajanut henkilö saavuttaa 65 vuoden eläkeiän tai jou-

tuu sairauden perusteella sairaseläkkeelle, merkitsee se normaalisti ammattimaisen ajamisen lopettamista. Joissakin yksittäisissä tapauksissa ovat eläkkeellä olevat kuitenkin jatkaneet keikkamaisesti ammattimaista ajamista, jopa työehtosopimusta alhaisemmalla korvauksella. Tällöin siitä on ollut seurauksena kilpailun vääristyminen ja nuorten työllistymisen vaikeutuminen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:*

## Laki

### tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/1981) 72 §:n 3 momentti ja 73 §, sellaisena kuin ne ovat laeissa 676/1990 ja 1242/1997, sekä  
*lisätään* lakiin uusi 73 a § seuraavasti:

#### 72 §

##### *Ajo-oikeuden voimassaolo*

Milloin ajokorttilupa myönnetään 65 vuotta täyttäneelle henkilölle, sen nojalla saatava ajo-oikeus on 1 momentista poiketen voimassa määrääjän, enintään viisi vuotta. Jos luvan saajalla on ennestään ajo-oikeus, uusi ajo-oikeus saadaan siitä jäljellä olevaksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksi vuodeksi. Linja-auton ja raskaan ajoneuvoyhdistelmän ajo-oikeus päättyy kuitenkin aina ajo-oikeuden haltijan täyttäessä 65

vuotta tai jäädessä kansaneläkelain tai työeläkelakien mukaiselle täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle.

73 §  
(Kuten HE)

73 a §  
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös  
(Kuten HE)

Helsingissä 12 päivänä syyskuuta 2003

Tero Rönni /sd  
Harry Wallin /sd